

6. Udstrækning af sociale klausuler og arbejdsklausulen (2015-027889 I)

Bilag

Bilag 1 Medlemsforslag

Bilag 2 Samlet oversigt over indmeldte område

Denne indstilling vedrører identificering af områder, hvor der kan være mulighed for at brede arbejdsklausulerne og de sociale klausuler længere ud.

Sagsfremstilling

Indstilling

Indstilling om,

1. at kommunen i videst muligt omfang anvender sociale klausuler og arbejdsklausuler overfor eksterne samarbejdspartnere, der modtager tilskud m.m. fra Københavns Kommune.
2. at fagudvalgene senest den 1. juni 2016 pålægges - med henblik på forelæggelse for Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen - at udarbejde forslag til en handlingsplan for, hvordan sociale klausuler og arbejdsklausuler mest hensigtsmæssigt implementeres på udvalgets område og herunder fastsætter rammer og retningslinjer for, hvornår beslutningen om undladelse af brug af klausuler skal træffes af fagudvalget.
3. at tage vedlagte undersøgelse af mulighederne for at udvide brugen af sociale klausuler og arbejdsklausulen til efterretning.
(Økonomiudvalget)

Problemstilling

Borgerrepræsentationen behandlede den 26. februar 2015 et medlemsforslag stillet af Socialdemokraterne, Enhedslisten og Socialistisk Folkeparti om at pålægge Økonomiforvaltningen med inddragelse af andre relevante forvaltninger at udarbejde forslag til politisk behandling om mulighederne for at udvide området for sociale klausuler samt arbejdsklausulen til alle områder, hvor kommunens samarbejdspartnere modtager økonomiske midler fra Københavns Kommune.

Løsning

Proces

Økonomiforvaltningen har været tovholder på en arbejdsgruppe, hvis formål har været at identificere områder, hvor der udbetales midler til private samt vurdere, hvorvidt der er mulighed for at knytte sociale vilkår til udbetalingen af midler. Alle forvaltninger har deltaget i arbejdsgruppen.

Resultat

Undersøgelsen har identificeret de områder, hvor forvaltningerne udbetaler midler til private aktører.

Områderne er blevet gennemgået af den ansvarlige forvaltning med henblik på at vurdere, hvorvidt der kan være rum for at tilføje en arbejdsklausul og/eller en social klausul som vilkår i forbindelse med overførsel af midler til private.

Advokatfirmaet LETT har foretaget en juridisk gennemgang af de områder, hvor der har været tvivl om det juridiske rum for at tilføje sociale vilkår til en udbetaling. Hensigtsmæssigheden i kravene, den administrative håndtering mv., har forvaltningen forholdt sig til.

Undersøgelsen har identificeret nogle områder, hvor det er juridisk muligt og hensigtsmæssigt at arbejde videre med i tilknytning af sociale vilkår i forbindelse med udbetaling af midler.

Sundheds- og Omsorgsforvaltningens område

- i. Leverandøraftaler inden for hjælpemiddel- og boligændringsområdet
- ii. Frit leverandørvalg i forskellige indkøbsordninger (udbringning og Turkøb)

Børne- og Ungdomsforvaltningen

- i. Private institutioner

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen

- i. Danish Fashion Institute (DAFI)

Teknik- og Miljøforvaltningen, Socialforvaltningen og Sundheds- og Omsorgsforvaltningen

- i. Nybyggeri af almene boliger

Områderne er valgt ud fra følgende kriterier:

- a. Områderne har en vis størrelse,
- b. LETTs gennemgang har påvist et juridisk rum i forhold til at knytte vilkårene til udbetaling af midler,
- c. Områderne er blevet trykprøvet i forvaltningerne via følgende test foreslået af LETT:
 - i. Er der formålsbetragtninger eller andre overordnede hensyn på området, der kan tale imod anvendelse af sociale klausuler/arbejdsklausuler?
 - ii. Er det Københavns Kommunes penge, der disponeres over, eller er der hel eller delvis refusion fra andre, herunder staten, som kan tale imod, at Københavns Kommune stiller krav om sociale klausuler og/eller arbejdsklausuler?
 - iii. Har modtageren af midlerne rettigheder direkte efter loven? I så fald kan dette tale imod, at der stilles krav om sociale klausuler og/eller arbejdsklausuler.
 - iv. Er der risiko for, at vilkår om klausuler fører til, at borgeren ikke får en lovpligtig ydelse? I så fald taler dette imod, at der kan stilles krav om sociale klausuler og/eller arbejdsklausuler.
 - v. Indebærer anvendelsen af klausuler sådanne administrative byrder for kommunen, at der er grund til at gøre bevillingsretlige overvejelser om sparsommelighed mv.? I så fald taler dette imod, at der kan stilles krav om sociale klausuler og/eller arbejdsklausuler.
 - vi. Er der proportionalitet mellem den byrde, som borgeren pålægges gennem accept af vilkåret, og den fordel vilkåret konkret giver Københavns Kommune? Såfremt dette ikke er tilfældet, taler dette imod at anvende sociale klausuler og/eller arbejdsklausuler på området.

På baggrund heraf indstiller Økonomiforvaltningen, at de ovennævnte områder gennemgås og behandles i hvert fagudvalg med henblik på, at relevant fagudvalg udarbejder forslag til en handlingsplan til økonomiudvalget for i videst muligt omfang at sikre implementering af sociale klausuler og arbejdsklausuler. Herunder også hensigtserklæringer eller lignende på de nævnte områder. Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen kan tage vedlagte undersøgelser af mulighederne for at udvide brugen af sociale klausuler og arbejdsklausuler til efterretning.

Økonomi

Indstillingen vurderes ikke at have økonomiske konsekvenser, men der må påregnes øgede administrative opgaver i forvaltningerne i forbindelse den udvidede brug af arbejdsklausuler og sociale klausuler.

Opfølgning og kontrol

Karakteren af de undersøgte områder er meget forskelligartede, hvilket vanskeliggør en ensartning af klausulerne og opfølgningen heraf på samme vis, som det er sket på indkøbsområdet og bygge- og anlægsområdet.

I modsætning til indkøbsområdet er det i mange tilfælde ikke Københavns Kommune der har den direkte forbindelse til det udførende led. Dette medfører en væsentlig ændring i forhold til nugældende opfølgingspraksis på bygge- og anlægsområdet og tjenesteydelsesområdet, hvor det er Københavns Kommune, som har ansvaret for opgaven og udførelsen heraf.

I samarbejde med LETT vil Økonomiforvaltningen, i forbindelse med fagudvalgenes behandling af sagen, undersøge muligheden for at anvende den nugældende kontrakt med Indsatsteamet mod social dumping på de 5 områder, som det anbefales at gå videre med, samt undersøge om gældende praksis i forhold til opfølgning kan overføres på disse områder.

Videre proces

Politiske udvalg	Dato
Fagudvalg	Frist for aflevering af handlingsplan til ØU/BR: 1. juni 2016
ØU/BR	August/september 2016

Øversigt over politisk behandling

Økonomiforvaltningen indstiller, at Økonomiudvalget over for Borgerrepræsentationen anbefaler,

1. at godkende, at de relevante stående udvalg - med henblik på forelæggelse for Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen inden for hver deres udvalgsområde - senest 1. juni 2016 udarbejder forslag til handlingsplan for i videst muligt omfang at implementere sociale klausuler og/eller arbejdsklausuler, herunder hensigtserklæringer eller lignende på de områder, som er nævnt i løsningsafsnittet,

2. at tage vedlagte undersøgelse af mulighederne for at udvide brugen af sociale klausuler og arbejdsklausulen til efterretning.

Økonomiudvalgets beslutning i mødet den 1. marts 2016

Socialdemokraterne, Enhedslisten og SF fremsatte følgende ændringsforslag:

"Det foreslås, at indstillingens 1. at-punkt erstattes af følgende nye at-punkter:

"Økonomiudvalget anbefaler over for Borgerrepræsentationen,

1. At godkende, at kommunen i videst muligt omfang anvender sociale klausuler og arbejdsklausuler overfor eksterne samarbejdspartnere, der modtager tilskud m.m. fra Københavns Kommune.

2. At godkende, at fagudvalgene senest den 1. juni 2016 pålægges - med henblik på forelæggelse for Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen - at udarbejde forslag til en handlingsplan for, hvordan sociale klausuler og arbejdsklausuler mest hensigtsmæssigt implementeres på udvalgets område og herunder fastsætter rammer og retningslinjer for, hvornår beslutningen om undladelse af brug af klausuler skal træffes af fagudvalget."

Det af Socialdemokraterne, Enhedslisten og SF fremsatte ændringsforslag blev vedtaget med 8 stemmer mod 2. Ingen medlemmer undlod at stemme.

For stemte: A, Ø, B og F.

Imod stemte: V og C.

Indstillingens oprindelige 2. at-punkt blev herefter 3. at-punkt.

Indstillingens 3. at-punkt blev taget til efterretning med 8 stemmer mod 2. Ingen medlemmer undlod at stemme.

For stemte: A, Ø, B og F.

Imod stemte: V og C.

Enhedslisten og SF afgav følgende protokolbemærkning:

"SF og Enhedslisten mener, at den fremlagte undersøgelse i for høj grad udelukker hele fagområder fra at komme i betragtning

med henvisning til, at det ikke findes hensigtsmæssigt. Det er i høj grad en politisk sag at vurdere, hvorvidt det – inden for gældende lovgivning – er hensigtsmæssigt at arbejde med udbredelsen af sociale klausuler og arbejdsklausuler. Derfor bør det også drøftes politisk i de enkelte fagudvalg.”

Venstre og Det Konservative Folkeparti afgav følgende protokolbemærkning:

”Vi respekter de krav, der fremgår af lov og aftaler, men ønsker ikke yderligere fordyrende krav og klausuler.”

Beslutning

Borgerrepræsentationens beslutning i mødet den 17. marts 2016

Indstillingen blev godkendt med 43 stemmer imod 11. Ingen medlemmer undlod at stemme.

For stemte: A, B, F, O og Ø.

Imod stemte: C, I og V.

Enhedslisten og SF videreførte deres protokolbemærkning fra udvalgsbehandlingen:

”SF og Enhedslisten mener, at den fremlagte undersøgelse i for høj grad udelukker hele fagområder fra at komme i betragtning med henvisning til, at det ikke findes hensigtsmæssigt. Det er i høj grad en politisk sag at vurdere, hvorvidt det – inden for gældende lovgivning – er hensigtsmæssigt at arbejde med udbredelsen af sociale klausuler og arbejdsklausuler. Derfor bør det også drøftes politisk i de enkelte fagudvalg.”

Venstre og Det Konservative Folkeparti videreførte deres protokolbemærkning fra udvalgsbehandlingen, som Liberal Alliance tilsluttede sig:

”Vi respekter de krav, der fremgår af lov og aftaler, men ønsker ikke yderligere fordyrende krav og klausuler.”